

חנה יפה

לוחמת, צנחנית, אחות. אשת מופת.
הצנחנית היחידה בצה"ל המעוטרת כנפי צניחה
על רקע אדום.

חלקים מקורות חייה של חנה יפה כפי שמופיעים באתר הצנחנים וסופרו על-ידיה לד"ר אריה גילאי ולזהר בן-חיים בשנת 2005
חנה יפה נולדה בשנת תרפ"ח (1928) ב"כפר ילדים", חווה חקלאית לרגלי גבעת המורה, גדלה והתחנכה במושבה תל מונד, בשנת 1935 עברה עם משפחתה למושב חרות. סיימה את לימודיה בבית הספר בגוש תל מונד.

בהשראת אחיה הבכור אברהם יפה ואחותה הגדולה שרה, הצטרפה גם חנה, בקיץ שנת 1945, לארגון "ההגנה" והוצבה ביחידת נוער של קשרים-רצים אשר איישו תחנות איתות בגוש תל מונד והעבירו ידיעות סודיות לחברי ה"הגנה". חנה נשלחה לקורס אתתים שבו למדו את יסודות כתב המורס, איתות בדגלים, שימוש בהליוגרף ואיתות בפנסים.

בשנת 1946, ובהתאם למסורת המשפחה, מתגייסת חנה לפלמ"ח ומוצבת בפלוגה ז' שבה היו מספר מחלקות מיוחדות הפזורות במקומות שונים. פלוגה ז' הייתה אחת הפלוגות בגדוד הרביעי של הפלמ"ח – גדוד "הפורצים". בתחילת שנת 1947 נשלחה חנה לקורס חובשים שנערך בחשאי בהדסה הר-הצופים בירושלים. בסיום הקורס ביקשה לעבור ולהצטרף לפלוגה הימית של הפלמ"ח – פלוגה י' – היא פלוגת הפלי"ם, שהייתה אף היא פלוגה בגדוד "הפורצים". עיקר תפקידה של הפלי"ם היה בארגון עליה בלתי חוקית של מעפילים והברחתם מחופי הארץ וכן בחבלה ימית באוניות הגירוש הבריטיות. בפלי"ם שימשה חנה כחובשת ופקידה פלוגתית במפקדת הפלוגה שהייתה בקיבוץ שדות ים ליד קיסריה. עם התגברות מבצעי ההעפלה של הפלי"ם, בשנת 1947, עברה חנה לאחד מבסיסי הפלוגה בקיבוץ יגור, משם יצאו למבצעי הובלת ספינות מעפילים לארץ ישראל והורדתם אל החוף. לקראת סוף השנה נשלחה חנה לקורס קצינות של ההגנה שנערך בג'וערה ובסיומו מונתה כקצינת חובשים של הגדוד הרביעי.

בחודש מרץ 1948, עוד לפני הכרזת המדינה, נערך הגדוד הרביעי של הפלמ"ח – גדוד "הפורצים" למשימתו העיקרית והיא פריצת המצור הערבי על ירושלים. משימה זו בוצעה בכמה מבצעים רצופים החל מארגון "שיירת חולדה" להעברת הספקה לעיר, "מבצע נחשון" לפריצת הדרך לירושלים, "מבצע הראל" לכיבוש הכפרים הערביים אשר שלטו על הדרך, ו"מבצע יבוס" להרחבת השליטה בפרוזדור ירושלים. במבצעים קשים אלה היו לפלמ"ח עשרות נפגעים והרוגים ובכל המבצעים שימשה חנה יפה כקצינת חובשים של הגדוד ועסקה אישית בטיפול ופינוי משדה הקרב. בחודש אפריל 1948 התארגנה חטיבת "הראל" בפיקודו של יצחק רבין וכללה את הגדודים הרביעי, החמישי, והשישי. תפקידה של החטיבה היה באבטחת הדרך לירושלים, כיבוש הכפרים הערבים בפרוזדור ירושלים במבצעי "מכבי" ואבטחת מרחב ירושלים. בתקופה זו מונתה חנה יפה כקצינת שלישות של חטיבת "הראל", והייתה אחראית על גיוס והכשרת כוח אדם.

בחודש מרץ 1949 שבועות לאחר שיחרורה מצה"ל החלה את לימודיה ב"בית הספר לאחיות מוסמכות" במסגרת בית חולים בילינסון בפתח תקוה. את הלימודים סיימה לאחר 3 שנים כאשר קיבלה בשנת 1952, ביחד עם כל בוגרות מחזור י"ד, תעודת "אחות מוסמכת". חנה החלה בעבודתה כאחות במחלקה פנימית בבית"ח בילינסון. בשנת 1954 פנה אל חנה קצין ממפקדת חיל הרפואה בבקשה שתסכים להתגייס למילואים כדי לעזור לצה"ל בארגון יחידה כירורגית נידת. חנה הסכימה, ואכן, ביוזמתה הוקמה יחידת מילואים בחיל הרפואה בשם "יחידה כירורגית חר"פ 537". יחידה זו הפכה בשנת 1955 ל"מחלקה כירורגית מוטסת 537" ובשנת 1956 סופחה יחידת המילואים באופן רשמי כ"פלגה

[יצחק ישועה](#)

[\(שייע\)](#)

[עוד שנה עברה](#)

[בחטף](#)

[שמואל הוכברג](#)

[חנה יפה](#)

[קטעי קריאה 2010](#)

[הקמת האנדרטה](#)

[יום ראשון, לגדעון](#)

[לגדעון פיק](#)

[מה שחבר סיפר](#)

בירורגית" בחטיבת הצנחנים 202. במהלך שנת 1956 עברו אנשי הצוות של היחידה – רופאים אחיות וחובשים – קורס צניחה בבסיס בתל נוף. יחידה זו היתה את הבסיס להקמתו של "בית חולים מוצנח" בפיקודו של ד"ר דן מיכאלי לקראת מלחמת ששת הימים.

חנה יפה הייתה בת 28 כאשר פרצה מלחמת סיני. ביום שני 29.10.1956 הוצנח גדוד 890 של הצנחנים ליד המיתלה בזמן ששאר גדודי החטיבה חצו את סיני ברכב. בקרב קשה שהתפתח ביום רביעי במעבר המיתלה נפגעו כ-160 לוחמים מהם נפלו 43. מפקד החטיבה אריק שרון ביקש מהפיקוד סיוע דחוף לפני אווירי ואף ביקש ישירות מטייסת התובלה לשלוח את מטוסיה בהקדם למיתלה. לאחר כ-10 שעות הוכשר מסלול נחיתה למטוסי תובלה והחל מבצע הפינוי הגדול ביותר שידע צה"ל מעודו. רכבת אווירית מהמיתלה לתל נוף. על המבצע המורכב פיקדו שלושה קציני חר"פ: ד"ר שלמה שיבולת היה אחראי על מיון וטיפול ראשוני על הקרקע

במיתלה, חנה יפה ניהלה את התקנת כל המטוסים, הטיפול המשני בנפגעים והפינוי המוטס לארץ. קצין רפואה ראשי ד"ר ברוך פדה ארגן עשרות אמבולנסים במנחת תל נוף ודאג לחלוקת הנפגעים בין בתי החולים בארץ. המבצע הסתיים ביום חמישי 1.11.1956. למחרת היום פנה מוטה גור לחנה יפה וביקש ממנה להצטרף לפלוגת הסיירת שהתכוננה לצנוח ליד העיר א-טור אשר לחוף ים-סוף ולכבוש את שדה התעופה של העיר. חנה הסכימה ללא היסוס, לאחר שעברה קורס צניחה מזורז בן יום אחד, צנחה ביום שישי 2.11.1956 בשעות אחה"צ המאוחרות ביחד עם עוד כמה עשרות לוחמים. בחוץ נשבה רוח חזקה אך חנה נחתה ברכות וללא פגע. מוטה גור לעומת זאת הוטח בחוזקה אל הקרקע ונקע את רגלו בצורה קשה מאוד. את הטיפול הראשוני הוא קיבל כמובן מידיה של חנה יפה אשר שלחה אותו מיד לטיפול בארץ. צניחה זו זיכתה את חנה לענוד כנפי צניחה על רקע אדום.

חנה המשיכה כל חייה לעזור ולסייע לאנשים כאחות בביה"ח בלינסון. בשנת 2006 נפתרה חנה והיא בת 78.

חנה אהבה את הארץ עד כלות, וכל חייה הקדישה עצמה למען מדינת ישראל.

כתב וערך: ד"ר אריה גילאי